

**KABINET VAN DE GEVOLMAGTIGDE MINISTER
VAN ARUBA**

**DE VEELZIJDIGE MISSIE VAN ARUBA
IN HET KONINKRIJK EN DE EUROPESE UNIE**

JAARVERSLAG 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord Gevolmachtigde Minister van Aruba mr. Juan Thijsen	5
Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba	7
Visie en beleid: Kabinet belangrijke schakel tussen Aruba en Nederland	9
Zichtbare en rechtstreekse banden met Nederland	10
Aruba volgt Nederlandse politiek met grote belangstelling	12
Ondersteuning werkbezoeken Arubaanse ministers aan Nederland	15
Aruba en de Europese Unie	19
Beloftevolle ontmoetingen met leden van het Corps Diplomatique	20
Aruba in gesprek met gemeentelijke overheden	24
Gesprekken met Nederlandse ondernemers en kansen midden- en kleinbedrijf Aruba	26
Hoopvolle samenwerking met onderwijsinstellingen	28
Kabinet en mentoren: begeleiding van Arubaanse studenten	30
Culturele en sportieve activiteiten: van Arubadag tot de Vierdaagse	33
Betekenisvolle herdenkingen in 2023 met excuses voor het slavernijverleden	35
Vooruitblikken op 2024: een oogstjaar met OCTA-conferentie in Brussel, Business Summit in Nederland, Voorstel Rijkswet Geschillenregeling en ambassadeursconferentie Aruba	37

Voorwoord Gevolmachtigde Minister van Aruba

Relaties versterken en belangen behartigen: Aruba's veelzijdige missie in Nederland en EU

Voor u ligt het jaarverslag van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba over het jaar 2023. Het biedt u inzicht in onze missie en geeft een goed beeld van onze activiteiten. Het jaarverslag is opgedragen aan het land Aruba dat wij hier in Nederland dienen en vertegenwoordigen.

In oktober 2022 beëdigde de Gouverneur van Aruba mij als Gevolmachtigde Minister van Aruba. Meteen daarop ben ik begonnen met het vormgeven van mijn visie op het beleid van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister in Den Haag. Uit de gesprekken die ik met talloze mensen heb gevoerd bleek mij steeds dat het land Aruba de laatste jaren onvoldoende herkenbaar is geweest in Nederland. Ik heb die opmerkingen ter harte genomen en aangegrepen om Aruba's relevantie en zichtbaarheid verder te vergroten.

Versterking banden met politiek en beleid

Dit heeft geresulteerd in een beleidsvisie die de komende jaren is gestoeld op een aantal pijlers. Allereerst het onderhouden van goede relaties op en rond het Binnenhof in Den Haag. Verdere versterking van de banden met leden van de Eerste en Tweede Kamer is van eminent belang voor Aruba, zo ook onze contacten met ambtenaren en beleidmakers op de ministeries.

Een andere pijler is dat wij samenwerking op touw hebben gezet met gemeenten en provincies en met hogescholen en universiteiten. Ook heeft het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister banden aangeknoopt met diverse ambassades in Den Haag, bedoeld om op diplomatiek niveau kansen te ontwikkelen voor Aruba op het gebied van economie, duurzame energie, landbouw en toerisme.

Mogelijkheden in Brussel verkennen

Van groot belang – een volgende pijler – is de versterking van onze betrekkingen met de Europese Unie. Als Gevolmachtigde Minister ben ik Vertegenwoordiger van Aruba bij de Europese Unie. Ik zet mij in die functie ten volle in om Aruba's mogelijkheden in Brussel beter te benutten, zie bijvoorbeeld de bestaande fondsen voor de ontwikkeling van Landen en

Gebieden Overzee (LGO). Als bestuurslid van de OCTA – de Overseas Countries and Territories Association – is mijn ambitie deze fondsen aan de deelnemende landen ten goede te laten komen.

Het welzijn van de Arubanen in Nederland is evenzeer een belangrijke pijler van ons beleid. Met name de zorg voor Arubaanse studenten gaat ons sterk aan het hart. Bij aanvang van de studie moet hun uitgangspositie goed zijn, evenals hun voorbereiding daarop in Aruba, de opvang bij aankomst in Nederland en de begeleiding bij het eerste studiejaar.

Hun huidige problemen onderkennen wij zeer, met het vinden van huisvesting bijvoorbeeld. Helaas is dit een landelijk probleem, ook Nederlandse studenten hebben hieronder te lijden. Niettemin bieden wij onze Arubaanse studenten waar mogelijk de helpende hand. Dat blijven wij doen, gedurende hun hele studie.

Ik ben blij dat wij als Kabinet van de Gevolmachtigde Minister al onze ideeën en plannen in 2023 wisten te realiseren binnen onze begroting en in lijn met de comptabiliteitsverordening van Aruba.

Oogstjaar 2024

In 2023 is, in het belang van Aruba, een breed beleid ingezet voor de versterking van de banden met onze relaties en de ontwikkeling van betrekkingen met nieuwe partners. Oogstjaar moet 2024 zijn, zodat het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba een krachtiger positie kan innemen en zijn toegevoegde waarde kan benadrukken.

Dát is onze veelzijdige missie in het Koninkrijk der Nederlanden en de Europese Unie. Mijn drijfveer is te bouwen aan een duurzame samenwerking in ons Koninkrijk. Aruba steunt dit unicum. Daarin leven wij samen, nemen wij samen beslissingen en dragen wij samen verantwoordelijkheden.

De Gevolmachtigde Minister van Aruba

Mr. Juan (Ady) Thijsen

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba is de officiële vertegenwoordiger van de Arubaanse regering in Nederland en de Europese Unie. De inzet van het voltallige personeel is cruciaal om het beleid en de visie van Aruba uit te dragen.

In 2023 heeft het Kabinet met veertien fulltime medewerkers vele activiteiten kunnen ontplooiën. De organisatie van werkbezoeken bijvoorbeeld, het verder uitbouwen van ons netwerk, het aanboren van nieuwe contacten en natuurlijk de blijvende ondersteuning van Arubaanse ambtsdragers bij hun bezoeken aan Nederland. Ook de begeleiding van Arubaanse studenten in Nederland is van belang.

Nieuwe directeur

In 2023 is de procedure afgerond voor de aanstelling van een nieuwe directeur van het Gevolmachtigde Kabinet van Aruba. De sollicitatiecommissie koos voor mr. Joselin Croes, voormalig Gevolmachtigde Minister van Aruba in Washington. Zij volgt drs. Glenda Hernandez op die sinds 2021 de functie als directeur ad interim bekleedde.

Vertrekkend directeur Glenda Hernandez

Nieuwe directeur Joselin Croes

Arubahuis

Het karakteristieke pand aan de Haagse R.J. Schimmelpennincklaan, waar het Arubahuis lange tijd gevestigd is geweest, wordt de komende jaren gerenoveerd onder leiding van projectmanager Alvin Riley. Hij heeft het aanbestedingsproces voor het architectenbureau begeleid. Als alles volgens plan verloopt, kan het Kabinet in 2026 een vernieuwd Arubahuis betrekken.

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba is de officiële vertegenwoordiger van de Arubaanse regering in Nederland en de Europese Unie

Website

Voorts is in 2023 ingezet op vernieuwing van de website. Het Kabinet wil er onder meer zijn dienstverlening mee verbeteren en met een nieuw digitaal jasje bijdragen aan meer zichtbaarheid van Aruba in Nederland.

Minister-president Wever-Croes met het personeel van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba

Visie en beleid: Kabinet belangrijke schakel tussen Aruba en Nederland

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba behartigt de belangen van Aruba in Nederland en in Europa en ondersteunt Arubanen in Nederland, waar nodig.

Het Kabinet is een belangrijke schakel tussen Aruba en Nederland. Het wil zijn rol in Nederland verder versterken. Het Kabinet zet zich in om de contacten met politiek Den Haag verder te intensiveren, de standpunten van Aruba duidelijk over het voetlicht te brengen en de belangen van Aruba sterk te benadrukken. Daarvoor zijn ook contacten met instituten zoals de Raad van State, de Nationale Ombudsman en de Hoge Raad onmisbaar.

Ondersteuning studenten

Een belangrijke groep waarover het Kabinet zich nadrukkelijk ontfemt, zijn de Arubaanse studenten die in Nederland (gaan) studeren. Het Kabinet biedt eerstejaars studenten met een Arubaanse studielening begeleiding en ondersteuning aan door onder meer studiementoren in te zetten. Daarnaast kunnen studenten en alle andere Arubanen altijd aankloppen bij het Kabinet voor informatie, ondersteuning en advies.

Het Kabinet behartigt de belangen van Aruba en ondersteunt Arubanen in Nederland

Zichtbare en rechtstreekse banden met Nederland

Aruba speelt van oudsher een belangrijke rol in de discussie rond de staatkundige structuur en de verhoudingen binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Aruba wilde altijd al rechtstreekse banden met Nederland en heeft daar lang en met succes voor gestreden.

Aruba moet zich duidelijker als autonoom land profileren

De wens van Aruba werd op 1 januari 1986 verwezenlijkt toen Aruba zijn langgekoesterde status aparte kreeg: Aruba werd een autonoom land binnen het Koninkrijk. Om Aruba (weer) meer zichtbaar te maken in Nederland moet het zich duidelijker als autonoom land profileren. Niet alleen in en rond het politieke centrum van het Haagse Binnenhof, ook op gemeentelijk en provinciaal niveau, in de Europese Unie, bij onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties.

De Arubaanse politicus Betico Croes bepleitte met succes een status aparte voor Aruba

Meer kansen voor samenwerking

Tot voor kort was de samenwerking tussen Aruba en Nederland gebaseerd op afspraken en protocollen met de Rijksoverheid. Om te onderzoeken waar nog meer kansen voor samenwerking liggen heeft Gevolmachtigde Minister van Aruba, Ady Thijsen, bij zijn aantreden

in 2022 een route uitgestippeld waarin bezoeken en gesprekken met burgemeesters en commissarissen van de Koning centraal staan. Hij is ervan overtuigd dat op gemeentelijk en provinciaal niveau meer kan worden samengewerkt, bijvoorbeeld op het gebied van economie (MKB-beleid), onderwijs en cultuur.

Ook in de Europese Unie kan Aruba zich meer als autonoom land laten gelden. Aruba is een belangrijke speler binnen de Overseas Countries and Territories Association (OCTA). Bij deze organisatie van Landen en Gebieden Overzee (LGO) zijn dertien landen aangesloten. Minister Thijsen wil meer middelen uit de Europese OCT-fondsen aanwenden om de ontwikkeling van Aruba te versterken.

Europese Commissie in Brussel

Aruba volgt Nederlandse politiek met grote belangstelling

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba heeft de Nederlandse politiek in 2023 met grote belangstelling gevolgd. Het politieke jaar kenmerkte zich door belangrijke veranderingen.

In maart werden de verkiezingen voor de Provinciale Staten gehouden. De Boer Burger Beweging (BBB) kwam als grote winnaar uit de bus en werd in de meeste provincies de grootste partij. In juli viel het Kabinet-Rutte IV over een pakket maatregelen om de asielinstroom te beperken. In november volgden vervroegde Tweede Kamerverkiezingen waardoor de Partij voor de Vrijheid (PVV) de grootste Tweede Kamerfractie werd.

Nieuw te vormen kabinet

Hoewel de verkiezingen zich voor het merendeel richten op beleidsonderwerpen die in Nederland actueel zijn, volgt Aruba deze op de voet. Aruba's interesse gaat vooral uit naar het nieuw te vormen Nederlandse kabinet, naar het beleid in het algemeen en naar de relatie met het Caribische deel van het Koninkrijk in het bijzonder. Het was in 2023 nog onduidelijk welk kabinet er komt en welke partij de minister of staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties levert.

De relatie tussen Aruba en Nederland is constructief. Beide landen hechten grote waarde aan overleg en dialoog. Aruba gelooft in een sterk Koninkrijk, gebaseerd op wederzijds respect, vertrouwen en saamhorigheid. Dat vertrouwen kwam onder andere tot uiting op 4 april 2023, bij de ondertekening van de Onderlinge Regeling tussen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland.

Aruba blijft in gesprek met Nederland over herfinanciering tegen lagere rente

Belangrijke hervormingen

Naast financiële, economische en sociale hervormingen gaan de gesprekken met Nederland ook over hervormingen in het onderwijs, de gezondheidszorg en het versterken van de rechtsstaat. De Onderlinge Regeling komt in de plaats van de consensusrijkswet Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (COHO). Minister-president Evelyn Wever-Croes

Minister-president Evelyn Wever-Croes van Aruba (links) bij de ondertekening Onderlinge Regeling

van Aruba zette haar handtekening onder de Onderlinge Regeling. Dat deed zij samen met haar collega-premiers Gilmar Pisas van Curaçao en Silveria Jacobs van Sint Maarten en staatssecretaris Alexandra van Huffelen van Koninkrijksrelaties.

De Onderlinge Regeling is de juridische basis voor een goede uitvoering van duurzame samenwerking aan de hervormingen in de publieke sector van de Caribische landen van het Koninkrijk.

Sterk Koninkrijk

Aruba werkt aan een voorstel Rijkswet Geschillenregeling. Voorop staat een sterk Koninkrijk, waarin sprake van samen leven, samen werken, samen beslissingen nemen en samen verantwoordelijkheden dragen. Dat is mogelijk door middel van onder andere een goede uitvoering van de onderlinge regeling, samenwerking hervormingen, een geschillenregeling conform artikel 12a van het Statuut en de motie Van Laar en een structureel gebruik van artikel 17 van het Statuut waarbij naast het motierecht en het recht van amendement ook het stemrecht wordt toegekend aan de bijzondere gedelegeerden van Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Zie ook 'Vooruitblikken op 2024'.

Herfinanciering coronalening

Het vertrouwen tussen Nederland en Aruba werd in 2023 op de proef gesteld toen de kwestie van herfinanciering van de coronalening op de politieke agenda kwam te staan. In ruil voor een lagere rente eiste Nederland dat Aruba zou instemmen met de Rijkswet Aruba financieel toezicht (RAft).

Aruba is van mening dat het huidige financiële toezicht, conform de Landsverordening Aruba financieel toezicht Aruba (LAft), voldoende waarborgen biedt. Bovendien kan de Koninkrijksregering ingrijpen als Aruba zich financieel niet aan de normen en afspraken zou houden. De Staten van Aruba heeft met een grote meerderheid de komst van de RAft verworpen.

Lagere rente herfinanciering en snel herstel

De Arubaanse regering heeft de LAft aangepast aan de nieuwe financiële normen en aan de voorwaarden die door de Nederlandse regering waren gesteld. Aruba blijft in gesprek met Nederland over de herfinanciering tegen een lagere rente. Voor Aruba is hierbij een belangrijk argument dat het land voor het eerst in zijn bestaan een lening heeft moeten aangaan met Nederland, omdat de zeer ingrijpende economische gevolgen van de coronapandemie Aruba hiertoe hebben gedwongen.

Een ander belangrijk argument is het feit dat de (zeer hoge) rente van 6.9% aan Aruba is opgelegd. Het is voor het eerst dat Aruba een dergelijk hoog percentage moet betalen. Aruba hoopt dat partijen tot een oplossing kunnen komen om deze hoge rente te verlagen, zeker nu Aruba een robuust stelsel van financieel toezicht heeft.

Inmiddels herstelt de Arubaanse economie snel en hoopt het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister mét de regering van premier Wever-Croes dat het schuldenplafond dankzij de economische opleving snel kan dalen en Aruba in zijn toekomst kan blijven investeren.

Ondersteuning werkbezoeken Arubaanse ministers aan Nederland

In 2023 brachten Arubaanse ministers acht werkbezoeken aan Nederland. Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister biedt de bewindslieden de nodige ondersteuning, onder meer door het voorbereiden en organiseren van bezoeken aan overheidsorganisaties, bedrijven en andere instellingen.

Minister Glenbert Croes van Arbeid, Energie en Integratie bracht in februari een bezoek aan de provincie Groningen. Hij was onder meer bij Hydrogen Valley en bezocht de Eemshaven.

Minister van Energie Glenbert Croes tijdens zijn werkbezoek aan Groningen

Minister-president Wever-Croes tekent Onderlinge Regeling

Begin april was minister-president Evelyn Wever-Croes samen met minister Xiomara Maduro van Financiën en Cultuur in Nederland voor de ondertekening van de Onderlinge Regeling, de juridische basis voor duurzame samenwerking aan de hervormingen in de publieke sector van de Caribische landen van het Koninkrijk. Daarnaast had minister-president Wever-Croes gesprekken bij de Raad van State en bracht zij een bezoek aan de gemeente Venray.

Het Kabinet ondersteunt de organisatie van werkbezoeken van Arubaanse ministers aan Nederland

Minister Tjon spreekt met Nationale Politie en CBR

Minister Rocco Tjon van Justitie en Sociale Zaken had tijdens zijn werkbezoek in april diverse gesprekken met onder andere het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR), de Nationale Politie en de Koninklijke Marechaussee. Ook bracht hij een bezoek aan tbs-kliniek De Rooyse Wissel in Venray. Aruba wil op het eiland een tbs-kliniek vestigen.

Overleg met Commissie Koninkrijksrelaties

Minister-president Evelyn Wever-Croes woonde later in het jaar een vergadering bij van de Rijksministerraad. Daarin werd gesproken over de herfinanciering van de coronalening van Nederland aan Aruba. Ook met Eerste Kamerleden van de Commissie Koninkrijksrelaties overlegde zij hierover. Voorts woonde de premier de afscheidsreceptie bij van Mildred Schwengle die in november bij de Raad van State afscheid nam als Staatsraad van het Koninkrijk voor Aruba.

Premier Wever-Croes overlegde met leden van de Commissie Koninkrijksrelaties van de Eerste Kamer

Vierlandenoverleg onderwijs en cultuur

Minister Endy Croes van Onderwijs en Sport en minister Xiomara Maduro van Financiën en Cultuur woonden het Vierlandenoverleg Onderwijs en Cultuur bij in Nederland. Tijdens het Vierlandenoverleg Onderwijs werd een nieuwe programma structuur getekend voor de 'Strategic Education Alliance' (SEA). Dit is een Koninkrijk breed samenwerkingsprogramma tussen overheids- en onderwijspartijen van de vier landen binnen het Koninkrijk dat zich ten doel stelt het studiesucces van de Caribische student te optimaliseren.

Minister van Onderwijs Endy Croes (tweede van rechts) bij het Vierlanden Overleg Onderwijs

Minister Maduro reisde hierna door naar de vergadering van Unesco in Parijs. Hier hield zij een toespraak op de 42ste Algemene Vergadering van Unesco. De minister ging onder meer in op Aruba's toewijding aan de visie van Unesco. Als voorbeeld noemde Maduro dat Aruba al vier 'Unesco scholen' telt, waarbij jongeren meer leren over maatregelen voor een duurzame ontwikkeling in de wereld.

Terug in Nederland hield zij in november een inleiding over financieel-economisch beleid op de jaarlijkse bijeenkomst van het Genootschap Nederland-Aruba.

In diezelfde periode was minister Rocco Tjon van Justitie en Sociale Zaken in Nederland en in Parijs. In Nederland had hij gesprekken op het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, waarna hij met de minister-president de Unesco-vergadering in Parijs bijwoonde. Minister Tjon was er aanwezig bij het Youth Forum. Een belangrijk thema op de conferentie was de relatie tussen klimaatverandering en de maatschappelijke gevolgen daarvan.

Ook had minister Tjon een ontmoeting met Anna Paolini van Unesco Caribisch Gebied. Hierbij werd gesproken over twee programma's van Unesco Caribisch Gebied, 'peace building' en 'changing mentalities'. Het project 'peace building' richt zich op agressie op school. Het andere programma is meer gericht op bewustwording bij de gemeenschap over huiselijk geweld. De Nationale Unesco Commissie van Aruba zet zich onder meer in voor kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

Een delegatie onder leiding van premier Evelyn Wever-Croes overlegt met vice-president Thom de Graaf van de Raad van State

Aruba en de Europese Unie

De Gevolmachtigde Minister van Aruba is de vertegenwoordiger van Aruba bij de Europese Unie. Een belangrijke schakel voor Aruba bij de Europese Unie is de Overseas Countries and Territories Association (OCTA).

Workshop Bestlife 2030-programma in Brussel

De Gevolmachtigde Minister is penningmeester van de Executive Committee en verzorgt samen met de financiële medewerker van de OCTA de maandelijkse betalingen van de organisatie.

Bestlife 2030

De Executive Committee van de OCTA houdt maandelijks online vergaderingen. In juni heeft de Arubaanse EU-vertegenwoordiger in Brussel een workshop voor de lancering van Bestlife 2030 bijgewoond.

De EU zet dit programma in voor het behoud en herstel van biodiversiteit in Landen en Gebieden Overzee die gevolgen kunnen ondervinden van klimaatverandering. Om de twee maanden werden overleggen gehouden met alle dertien leden van de OCTA ter bevordering van de belangenbehartiging en ter bevordering van de betrokkenheid van de leden.

Daarnaast vond eenmaal per kwartaal overleg plaats met de Europese Commissie. Eind 2023 werd een strategische workshop gehouden om de toekomst van de OCTA te bepalen.

Beloftvolle ontmoetingen met leden van het Corps Diplomatique

Aruba zoekt niet alleen naar samenwerking binnen het Koninkrijk en met de Europese Unie, ook partnerschappen met andere landen zijn van belang. Het verkennen van mogelijkheden en kansen staat centraal in de gesprekken van de Gevolmachtigde Minister van Aruba met ambassadeurs in Nederland.

In 2023 had minister Thijsen negen ontmoetingen met ambassadeurs. Hij maakte kennis met nieuwe ambassadeurs, zoals de ambassadeur van Colombia Olarte Bácares, en besprak het voorgenomen officieel bezoek van de Amerikaanse ambassadeur Shefali Razdan Duggal aan Aruba. Ambassadeur Razdan Duggal is ook Honorary Patron van de America Europe Friendship Association (AEFA).

Een ambassadeursconferentie in Aruba biedt ambassadeurs de kans kennis te maken met Aruba en te zoeken naar samenwerking

Minister Thijsen benoemd tot Association Ambassador AEFA

Het bestuur van de in Nederland gevestigde AEFA benoemde Gevolmachtigde Minister van Aruba, Juan (Ady) Thijsen, in december tot Association Ambassador en lid van de Board of Patrons and Ambassadors. Naast de VS-ambassadeur en de Gevolmachtigde Minister maken o.a. ook generaal-majoor John Boyd, generaal-majoor Randolph Staudenraus en brigade-generaal Ronald Rietbergen deel uit van de Board of Patrons.

Kennismakingsbezoek van de ambassadeur van de Verenigde Staten, mevrouw Duggal

De AEFA is een non-profit, niet-politieke organisatie. Haar missie is beide trans-Atlantische continenten met elkaar te verbinden, cultureel begrip te kweken en de vriendschap en samenwerking tussen Noord-Amerikanen en Europeanen te bevorderen.

Ontmoeting Aruba en Italië

Het kennismakingsbezoek aan de ambassadeur van Italië, Giorgio Novello, had tot resultaat dat Aruba en Italië samen

een culturele avond organiseerden in het Instituto Italiano di Cultura in Amsterdam. Het evenement 'Aruba and Italy meet' was bedoeld om de overeenkomsten tussen beide landen te benadrukken.

Italië en Aruba hebben een sterk ontwikkelde toeristische industrie, veel culturele diversiteit en de ambitie om op het gebied van duurzame energie vorderingen te maken. Voorts heeft de Italiaanse ambassade bemiddeld voor een studiereis van de Arubaanse wijnentrepreneur Hubert Yarzagaray naar de Prosecco regio in Treviso.

Ontmoeting met de Zuid-Afrikaanse ambassadeur, Yusi Madonsela

Tijdens de ontmoeting met de Zuid-Afrikaanse ambassadeur, Yusi Madonsela, sprak de Gevolmachtigde Minister over het creëren van een hub op Aruba voor Zuid-Afrikaanse wijn voor het Caribische gebied en het stimuleren van toerisme vanuit Zuid-Afrika, bijvoorbeeld door meer Zuid-Afrikaanse artiesten te programmeren voor het Soul Beach Festival en Zuid-Afrikaanse windsurfers uit te nodigen voor HI-winds Aruba.

Ontmoeting met de ambassadeur van de Dominicaanse republiek, Juan Bautista Duran

Caribische top voedselveiligheid

Met de ambassadeur van de Dominicaanse republiek, Juan Bautista Duran, werd gesproken over de organisatie van een mogelijke top op het gebied van voedselveiligheid. Deze conferentie moet een krachtige regionale ontwikkeling op gang brengen van de eilanden in het Caribische gebied en Suriname. Een belangrijk thema is ook de beschikbaarheid van voldoende betrouwbaar drinkwater voor de betrokken regio's.

Presentatie ATA bij de Ambassade van Kazachstan

Een gesprek van minister Thijsen met de ambassadeur van Kazachstan, Askar Zhumagaliyev, leidde tot een bijeenkomst waarop de directeur van het Arubaanse toeristenbureau ATA Europa, Tirso Tromp, Aruba kon presenteren als toeristische bestemming. Volgens ambassadeur Zhumagaliyev is Aruba een mooie potentiële bestemming voor toeristen uit Kazachstan.

De ambassadeur van India, Reenat Sandhu, sprak na haar bezoek op Aruba met minister Thijsen. Zij noemde het bezoek constructief en hoopt dat het deuren opent voor meer samenwerking op diverse gebieden tussen Aruba en India.

Overleg met de ambassadeur van India

Kennismakingsbezoek aan de ambassadeur van Italië, Giorgio Novello

Ambassadeursconferentie in Aruba

Dankzij de gesprekken met diverse ambassadeurs in Nederland is het idee ontstaan om een ambassadeursconferentie te houden in Aruba. De conferentie biedt ambassadeurs de kans om kennis te maken met Aruba, als Caribisch land in het Koninkrijk der Nederlanden, en om de mogelijkheden te verkennen voor nieuwe samenwerking. Zie ook 'Vooruitblikken op 2024'.

Aruba in gesprek met gemeentelijke overheden

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba heeft in 2023 vele bezoeken gebracht aan gemeentelijke overheden. Aruba laat zich graag informeren over de praktijk en het belang van lokaal bestuur. In de gesprekken met burgemeesters staat de samenwerking met Aruba centraal.

Minister-president Wever-Croes voor overleg in Venray met burgemeester Leontien Kompier

De gesprekken over samenwerking met de gemeente Venray zijn in een dusdanig vergevorderd stadium dat het tekenen van een Letter of Intent over de bijenteelt en een tentoonstelling over de cultuur van het carnaval in zicht is gekomen. De tentoonstelling staat voor september 2024 gepland.

Integratie nieuwkomers

In de ontmoetingen met andere gemeenten kwamen eveneens interessante thema's aan bod. De Gevolmachtigde Minister sprak in Groningen met burgemeester Koen Schuiling over de integratie van nieuwkomers: Arubanen die zich in Groningen vestigen.

In Dordrecht ging het overleg met re-integratieofficier Bart Reedijk over de begeleiding van gedetineerden vóór en ná

Overleg met de burgemeester van Dordrecht, Wouter Kolff en re-integratieofficier Bart Reedijk

hun vrijlating om te voorkomen dat zij terugvallen in crimineel gedrag. De aanpak is gericht op het terugdringen van het aantal geweldsdelicten. Onderzocht wordt hoe dit project relevant kan worden voor Aruba.

Zorgsector

Met burgemeester Henri Lenferink van Leiden sprak de Gevolmachtigde Minister over een project om de zorgsector voor jongeren aantrekkelijker te maken. Daarbij neemt de gemeente de studiekosten voor haar rekening, zorgt voor huisvesting van studenten en biedt zij garantie op een baan in de zorg. Volgens minister Ady Thijsen kan dit initiatief van betekenis zijn voor de Arubaanse zorgsector.

Zorgsector aantrekkelijker maken voor jongeren

Studentenhuisvesting op campus Windesheim

Tijdens zijn bezoek aan burgemeester Hein van der Loo van Almere kwam ook de huisvesting van studenten aan bod. Hogeschool Windesheim is bezig met de bouw van een grote studentencampus, hetgeen kansen biedt voor Arubaanse studenten.

In alle ontmoetingen met de gemeenten uitte minister Thijsen zijn bezorgdheid over de problemen die studenten ervaren om huisvesting te vinden. Gemeenten toonden hun begrip, maar maakten ook duidelijk dat dit een landelijk probleem is waar alle studenten tegenaan lopen.

Bezoek aan burgemeester Hein van der Loo van Almere

Gesprekken met Nederlandse ondernemers en kansen midden- en kleinbedrijf Aruba

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba hecht aan goede banden met het bedrijfsleven. Het wil met ondernemers in Nederland onderzoeken hoe het midden- en kleinbedrijf in Aruba verder kan worden ontwikkeld.

Gevolmachtigde Minister Ady Thijsen heeft daarover gesprekken gevoerd met de voorzitter van MKB Nederland, Jacco Vonhof. De brancheorganisatie MKB Nederland heeft veel expertise in huis en is bereid te verkennen op welke manieren zij Arubaanse ondernemers kan ondersteunen en hoe exporterende Arubaanse ondernemers kunnen worden gestimuleerd om hun vleugels verder uit te slaan.

MKB Nederland wil verkennen hoe Arubaanse ondernemers kunnen worden ondersteund

Gesprekken met VNO-NCW en MKB Zwolle

Vertegenwoordigers van VNO-NCW regio Zwolle en MKB Nederland regio Zwolle stelden tijdens een gesprek voor om te komen met een visie die Aruba karakteriseert: een autonoom, ondernemend en export bevorderend land. Het algemeen welzijn van Aruba staat

Minister Thijsen ontmoet voorzitter Vonhof van MKB Nederland

daarbij centraal: huisvesting, werkgelegenheid, leefstijl, zaken doen en ontspanning. Beide regionale organisaties staan positief tegenover een oriënterend werkbezoek aan Aruba.

'Made in Aruba'

Het Kabinet haalde ook rechtstreekse banden aan met bedrijven, zoals van ondernemers van Surinaamse afkomst in Nederland. Mogelijkheden worden onderzocht om handels-

activiteiten te ontwikkelen waardoor Surinaamse landbouwproducten (rijst, suiker en papaja) in Aruba worden bewerkt en als 'made in Aruba' kunnen worden geëxporteerd naar landen in het Caribisch gebied, Noord-Amerika en Europa.

Gedacht wordt ook aan het verbouwen van landbouwproducten met behulp van Nederlandse, Indiase en Colombiaanse agro-technologie.

Overleg over bewerking Surinaamse landbouwproducten

In gesprek met MKB Zwolle

Hoopvolle samenwerking met onderwijsinstellingen

Behalve het onderhouden van contacten met de politiek, gemeenten en provincies heeft het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba de banden aangehaald met onderwijsinstellingen in Nederland. Het Kabinet bracht in 2023 ten minste vier bezoeken aan hogescholen en universiteiten en voerde er vruchtbare besprekingen.

Gevolmachtigde Minister Thijsen sprak onder meer met de NHL Stenden Hogeschool in Leeuwarden over de problemen met huisvesting voor Arubaanse studenten, over de mogelijkheden voor een eventueel partnerschap en over de ambitie van Aruba om meer aandacht te besteden aan zorgonderwijs.

Aruba op bezoek bij NHL Stenden Hogeschool

Belangrijke kennismakingsgesprekken

Bij het kennismakingsbezoek aan de Hanzehogeschool Groningen kwam de samenwerking met het bedrijfsleven aan bod door innovatieve werkplaatsen in de regio op te zetten. Ook een partnerschap met de Universiteit van Aruba kwam aan de orde. Hanzehogeschool Groningen heeft gezegd mogelijkheden tot samenwerking met Aruba te willen verkennen. Minister Thijsen maakte ook kennis met ArtEZ University of the Arts in Zwolle. Een van de gespreksonderwerpen: samenwerking voor meer studiemogelijkheden in Aruba.

In gesprek bij Universiteit Wageningen

Het bezoek aan Wageningen Universiteit (WUR) had als inzet te onderzoeken hoe de WUR kan helpen om de biodiversiteit in Aruba te behouden en hoe de WUR in lijn hiermee de bijenteelt in Aruba kan ondersteunen. Met de gemeente Venray zijn hierover contacten gelegd.

Hechte relatie met Haagse Hogeschool

Tussen het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba en de Haagse Hogeschool bestaat al jaren een hechte relatie, vooral met de studiegroep Bestuur, Recht en Veiligheid en in het bijzonder met het programma Minor Koninkrijkszaken.

Presentatie bij het programma Minor Koninkrijksrelatie bij de Haagse Hogeschool

In 2023 schreven studenten van de Minor Koninkrijkszaken in opdracht van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister het Adviesrapport 'Verbonden blijven – weg terug naar Aruba'. Hierin onderzochten studenten manieren om de banden tussen het Kabinet en Arubaanse studenten verder aan te kunnen halen.

Kabinet, Onderwijszaken en mentoren begeleiden Arubaanse studenten

Vanaf het moment dat Aruba in 1986 de status aparte kreeg, heeft het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister zich gebogen over de begeleiding van Arubaanse studenten die met een studielening vanuit Aruba in Nederland gaan studeren.

De begeleiding wordt gecoördineerd vanuit de afdeling Onderwijszaken van het Kabinet, samen met het team van studiementoren dat bestaat uit acht mentoren, verspreid over diverse regio's van Nederland. Een belangrijke taak van Onderwijszaken is de jaarlijkse opvang van de groep nieuwe studenten die in augustus in Nederland aankomen.

In 2023 kwamen op de studentenvluchten 138 studenten naar Nederland. Er waren ook studenten die op eigen gelegenheid reisden. Traditiegetrouw werden de studenten op Schiphol ontvangen door de Gevolmachtigde Minister, de directeur van het Kabinet van Aruba, de studiementor en de leden van de Plaatselijke Opvangcommissie (POC). De gemeente Amsterdam ontving de Caribische studenten die ervoor hadden gekozen om in Amsterdam te studeren. Zij werden in de Raadzaal toegesproken door Lotte Terwel, stadsdeelbestuurder van Amsterdam Centrum.

Aankomst Arubaanse studenten op Schiphol

Studiementoren

In 2023 heeft het Kabinet afscheid moeten nemen van drie mentoren. Twee van hen, Lourdes Bramble-Tromp en Swinda Venhorst-Thijssen, gingen met pensioen. De derde mentor Omar Besaril is gestopt vanwege een promotie, waardoor hij het mentorschap niet kon combineren

Bijeenkomst ter gelegenheid van het afscheid en de komst van studiementoren

met zijn werk. Het Kabinet heeft nieuwe mentoren aangesteld: Rasnaly Carti voor de regio Brabant en Limburg, Nathaly Deville-Russell voor Amsterdam en omgeving en Reina Danje voor de regio Utrecht.

Meer begeleiding

Het Kabinet is in gesprek met het ministerie van Onderwijs van Aruba om de begeleiding van studiementoren verder uit te breiden. Momenteel begeleiden zij alleen de eerstejaars studenten; het zou goed zijn om dat gedurende hun hele studie te doen. Een dergelijke begeleiding geeft studenten niet alleen houvast, maar zij behouden daardoor ook binding met het Kabinet en met Aruba. Het zou aansluiten bij het beleid van de Arubaanse regering om samen met het bedrijfsleven afgestudeerde Arubaanse professionals te stimuleren om naar Aruba terug te keren.

Aruba wil begeleiding van studenten met meer studiementoren uitbreiden

Grootste struikelblok: huisvesting

Het Kabinet is zich zeer bewust van de problemen waarmee Arubaanse studenten kampen. Het allergrootste struikelblok is het vinden van huisvesting.

Dankzij de inzet van studiementoren verschaft het Kabinet voor de website van Onderwijszaken Aruba actuele informatie over huisvesting voor aankomende studenten.

Huisvesting is ook een terugkerend onderwerp in de gesprekken van de Gevolmachtigde Minister met burgemeesters. Bijna alle gemeenten en alle studenten kampen met hetzelfde probleem. Daarom kunnen gemeenten niet met specifieke oplossingen komen voor Arubaanse studenten.

Hospiteren

Ook met de Stichting Studentenhuisvesting (SSH) is gesproken over mogelijkheden voor Arubaanse studenten. Manager Wonen van SSH, Roeland Kreeft, raadde aan om Arubaanse studenten te wijzen op het systeem van hospiteren, huidige bewoners bepalen dan samen wie de nieuwe huisgenoot wordt. Uit een [In gesprek met Stichting Studentenhuisvesting \(SSH\)](#)

onderzoek van SSH onder internationale studenten blijkt dat niet de afkomst, maar geschiktheid doorslaggevend is voor de keuze. Verder werkt SSH aan een Centraal Aanmeldpunt voor de inschrijving voor een studentenkamer. Daardoor krijgen aankomende studenten een goed beeld van het aanbod aan studentenkamers in heel Nederland.

Culturele en sportieve activiteiten: van Arubadag tot Nijmeegse Vierdaagse

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister is sinds jaar en dag betrokken bij de organisatie van Arubadag, de jaarlijkse viering van de Dia di Himno y Bandera in Nederland. Een belangrijk cultureel evenement met optredens van Arubaanse muziek- en dansgroepen en kraampjes met Arubaanse gerechten.

Door de wereldwijde coronapandemie kon Arubadag enkele keren niet doorgaan. De gedachten gingen voor 2023 uit naar een nieuw concept om Aruba's nationale dag te vieren. Als gevolg daarvan was er in het afgelopen jaar geen Arubadag.

De Arubaanse gemeenschap heeft behoefte aan culturele activiteiten

Om toch recht te doen aan de Dia di Himno y Bandera hield Aruba in het Barbizon hotel in Den Haag een goed bezochte receptie. Aanwezig waren onder anderen de staatssecretaris van Koninkrijksrelaties Alexandra van Huffelen, Kamerleden, ambassadeurs, ondernemers, vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen en prominente figuren uit de Arubaanse gemeenschap.

Andere culturele feesten, zoals het Dera Gai Festival in Tilburg en het Dande Festival in Rotterdam gingen niet door. Het Kabinet spant zich in om de vieringen in 2024 wel te houden door bijvoorbeeld samenwerkingen te zoeken met verenigingen en/of organisaties (zie ook vooruitblikken op 2024). Bij de Arubaanse gemeenschap bestaat behoefte aan deze culturele activiteiten.

[Zomercarnaval Queen, Sharicia Hasham en de Zomercarnaval King, Orwin Gomes](#)

Zomercarnaval met Arubaans tintje

Het Zomercarnaval in Rotterdam vond in 2023 wel plaats: met een waar Arubaans tintje. Zowel de Zomercarnaval Queen, Sharicia Hasham, en de Zomercarnaval King, Orwin Gomes, kwamen uit Aruba.

Het Kabinet was ook op sportief gebied bij een aantal activiteiten betrokken. Zo was minister Thijsen aanwezig bij de intocht van de 105de editie van de Vierdaagse van Nijmegen, waaraan een groep Arubaanse douaniers deelnam. In Zoetermeer werd de 23ste editie van het Aruba Softball Tournament gehouden.

Dit bestaat voornamelijk uit teams van Arubaanse studenten.

Softball Toernooi in Zoetermeer

Minister Thijsen ontving voormalig profvoetballer en voetbaltrainer Giovanni Franken en voetbalster Vanessa Susanna, die onlangs een contract tekende bij ADO Den Haag.

Vierdaagse met douane (Intocht Vierdaagse) en bezoek voetbalster Vanessa Susana

Betekenisvolle herdenkingen in 2023 met excuses voor het slavernijverleden

Aruba is als onderdeel van het Koninkrijk betrokken bij nationale herdenkingen in Nederland. Op Nationale Dodenherdenking op 4 mei zijn de Gevolmachtigde Minister van Aruba, Ady Thijsen, samen met de Gevolmachtigde Minister van Curaçao en Sint Maarten aanwezig. Namens de Rijksministerraad legt de minister-president een krans bij het Nationaal Monument op de Dam in Amsterdam.

2023 was een bijzonder jaar: het Herdenkingsjaar Slavernijverleden. Op 1 juli 2023 was het 150 jaar geleden dat de slavernij bij wet werd afgeschaft op de Caribische eilanden en in Suriname. De Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden in het Oosterpark in Amsterdam stond in het teken van excuses van de Nederlandse regering voor haar rol en betrokkenheid bij het slavernijverleden.

Koning Willem-Alexander bij de herdenking Afschaffing Slavernijverleden in het Oosterpark in Amsterdam

Excuses en vergiffenis

Koning Willem-Alexander hield op 1 juli een toespraak waarin hij niet alleen excuses aanbod, maar ook om vergiffenis vroeg voor het optreden van Nederland tijdens de slavernij. Namens Aruba legde de Gevolmachtigde Minister een krans bij het Nationaal Monument Slavernijverleden in het Oosterpark.

Koning Willem-Alexander bood excuses aan en vroeg vergiffenis voor optreden Nederland tijdens de slavernij

Voorstelling Tula in het Korzo Theater

In het Herdenkingsjaar Slavernijverleden werd op 3 oktober de op gruwelijke wijze gemartelde en vermoorde Curaçaose verzetsheld Tula officieel gerehabiliteerd door de Nederlandse regering. Dit gebeurde op Curaçao. In Den Haag, in het Korzo theater, vond een gedenkwaardige avond plaats in aanwezigheid van minister Hugo de Jonge van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Aruba aanwezig bij overhandiging plaquette

De bijeenkomst werd bijgewoond door de Gevolmachtigde Minister van Aruba. Bij die gelegenheid werd een plaquette overhandigd aan de Gevolmachtigde Minister van Curaçao met de formele tekst van de rehabilitatie. De plaquette zal door Nederland langs verschillende gemeenten rondreizen en als startpunt dienen voor participatie en dialoog over het slavernijverleden.

Herdenking Keti Koti

Vooruitblikken op 2024: een oogstjaar met OCTA-conferentie in Brussel, Business Summit in Nederland, Voorstel Rijkswet Geschillenregeling en ambassadeursconferentie Aruba

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba voorziet een vruchtbaar jaar. Na een succesvol 2023, waarin veel contacten zijn gelegd en veel initiatieven zijn gezaaid, kan 2024 oogstjaar worden.

Aruba voorzitter OCTA

Eind februari wordt in Brussel een ministersconferentie gehouden van de Overseas Countries and Territories Association (OCTA). Aruba neemt daarbij het voorzitterschap over van Groenland en is gastland voor de ministeriële OCTA-top in 2025. De OCTA behartigt de belangen van Landen en Gebieden Overzee (LGO), zoals Aruba.

Business Summit: Nederlandse investeerders zijn welkom

In maart is er in Nederland een Business Summit van de minister van Economische Zaken van Aruba, Geoffrey Wever. Op deze Business Summit zal hij Aruba presenteren als land dat Nederlandse investeerders en ondernemers verwelkomt en het bedrijfsleven vele kansen biedt.

Rijkswet Geschillenregeling

Aruba wil dit jaar een initiatief voorstel Rijkswet Geschillenregeling aanbieden aan de Tweede Kamer. Aruba is een groot voorstander van een Geschillenregeling voor het Koninkrijk, uit een oogpunt van gelijkwaardigheid van de koninkrijkspartners en om het democratisch deficit te verkleinen. Om de eenheid van de drie landen op dit punt te benadrukken wil Aruba Curaçao en Sint Maarten bij dit initiatief betrekken.

Ambassadeursconferentie in Aruba

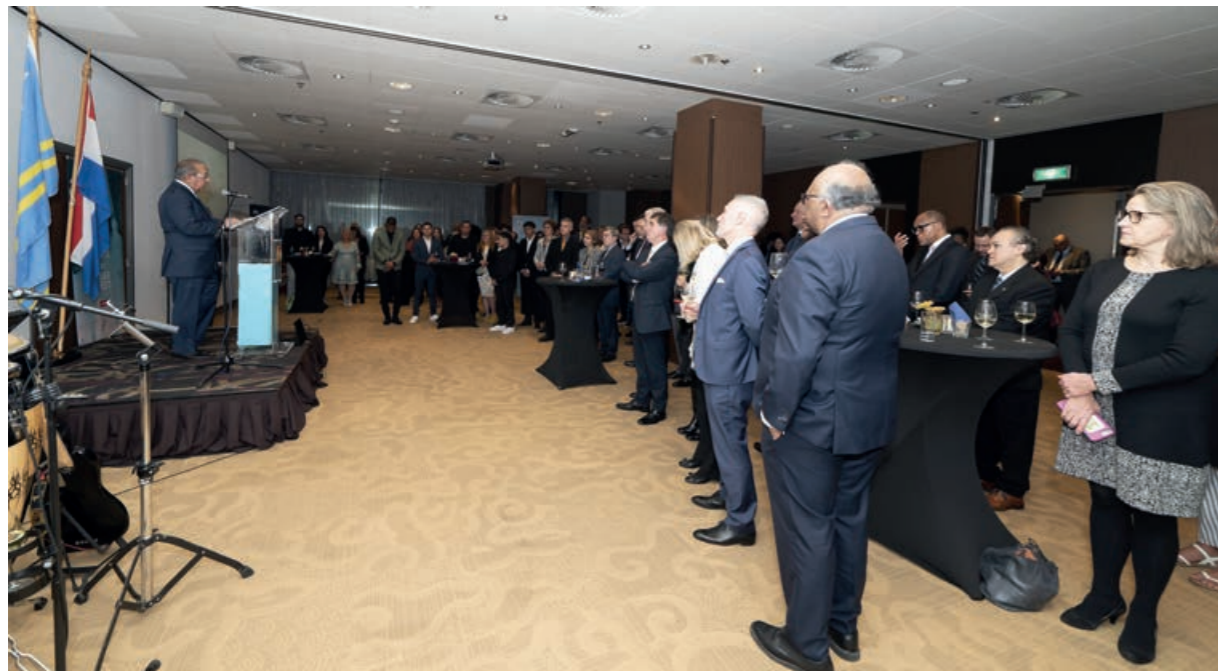
De ambassadeursconferentie, die elders in dit jaarverslag werd genoemd, staat gepland voor eind september 2024. Het is een initiatief van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister. Voor de organisatie ervan werken overheidsdiensten en het bedrijfsleven in Aruba samen.

Meer activiteiten in 2024:

- Met gemeenten, onderwijsinstellingen en kennisinstututen staan na de goede contacten in 2023 vervolgggesprekken op stapel om tot concrete projecten te komen en de samenwerking verder te verdiepen.
- Om de banden met studenten verder te versterken worden er per kwartaal bijeenkomsten georganiseerd in vijf verschillende regio's.
- Arubadag wordt op 21 april in Rijswijk gehouden. Bij de organisatie werkt het Kabinet samen met externe partners.

Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister rekt op een mooi 2024. Het hoopt met de inzet van het voltallig personeel veel van zijn plannen en ideeën te realiseren en beoogt daarmee de betekenis, functie en zichtbaarheid van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister verder te vergroten.

Minister Thijssen spreekt zijn gasten toe op de receptie ter gelegenheid van de viering van Dia di Himno y Bandera in het Babylon hotel in Den Haag

Colofon

Uitgever:

Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba

Redactie en eindredactie:

Sidney Kock, PR-functionaris

Email: s.kock@arubahuis.nl

Van Grieken Tekst

Fotografie:

Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba

Nico van der Ven

Isaac Owusu

Vormgeving en opmaak:

Marcel van der Beek, Abeko

Drukwerk:

Abeko, Pijnacker

Website Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba:

www.arubahuis.nl

Algemeen mailadres Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba:

info@arubahuis.nl

